

Republica Moldova

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ACORD Nr. 1995
din 21.11.1995

ÎNTRU GVERNUL REPUBLICII MOLDOVA ȘI GVERNUL
REPUBLICII UZBEKISTAN CU PRIVIRE LA PROMOVAREA
ȘI PROTEJAREA RECIPROCĂ A INVESTIȚIILOR*

Publicat : 30.12.1999 în Tratatul Internațional Nr. 22 art Nr : 466 Data intrării în vigoare :
17.01.1997

**Semnat la Tașkent, la 21 noiembrie 1995.
În vigoare din 17 ianuarie 1997.*

Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Uzbekistan, denumite în continuare "Părți Contractante",

dorind să intensifice pe un termen lung colaborarea lor economică în avantajul ambelor state, înțelegând necesitatea stimulării și protejării investițiilor în scopul creării și menținerii unor condiții favorabile pentru investițiile investitorilor statului unei Părți Contractante în teritoriul statului celeilalte Părți Contractante,

fiind de acord că o bază stabilă a investițiilor va asigura utilizarea cu maximă eficiență a resurselor economice și dezvoltarea forțelor de producție,

au convenit asupra următoarelor:

Articolul 1
Definiții generale

Pentru realizarea obiectivelor prezentului Acord:

1) termenul *investitor* se extinde și include:

- a) statele Părților Contractante;
- b) persoanele juridice ale statelor Părților Contractante;
- c) organizațiile internaționale ale statelor Părților Contractante;
- d) cetățenii, asociațiile de cetățeni și persoane fără cetățenie din statele Părților Contractante;
- e) cetățenii statelor Părților Contractante care locuiesc permanent în străinătate.

2) Termenul *investiții* desemnează orice tip de bunuri și drepturi patrimoniale asupra lor, precum și drepturile asupra proprietății intelectuale, comerciale și industriale, precum: drepturile de autor, patentele, modelele utile, mostrele și modelele industriale, mărcile comerciale, denumirile de firmă, secretele comerciale și de producție, tehnologiile, "good-vill" și "know-how".

3) Investițiile în teritoriile statelor Părților Contractante se efectuează prin intermediul:

- a) creării unor societăți economice și întovărășiri, bănci, organizații de asigurare și altor

întreprinderi aparținând integral investitorilor sau în baza participării cu cotă-parte la activitatea acestora;

- b) procurării bunurilor, acțiunilor și altor hârtii de valoare;
- c) procurării drepturilor patrimoniale, inclusiv a drepturilor de posesiune și folosință (inclusiv în bază de arendă) a pământului și resurselor naturale;
- d) altor activități de promovare a investițiilor, ce nu contravin legislației în vigoare în teritoriul statului Părții Contractante la locul de investire a mijloacelor.

Nici o modificare a formei, în care prima dată sau în mod repetat se investesc bunurile, nu afectează caracterul lor de investiții.

4) Termenul *persoană juridică* se aplică față de persoanele juridice care și-au obținut statutul în corespundere cu legislația în vigoare a statului uneia dintre Părțile Contractante cu drept de realizare a investițiilor în teritoriul statului celeilalte Părți Contractante.

5) Termenul *organizații internaționale* desemnează organizațiile internaționale, asociațiile, organele centrale de administrație ale cărora se află în teritoriul Statului Părții Contractante, activitatea căreia, conform statutului ei, se extinde în teritoriul statului acestei Părți Contractante și al uneia sau mai multor state străine și se desfășoară în conformitate cu principiile și normele de drept internațional.

6) Termenul *cetățeni* desemnează persoanele care au cetățenia și capacitatea juridică conform legislației statului uneia dintre Părțile Contractante și locuiesc permanent în teritoriul acestuia sau în străinătate și realizează investiții în teritoriul statului celeilalte Părți Contractante.

7) Termenul *persoană fără cetățenie* desemnează persoanele fără cetățenie, care locuiesc permanent în teritoriul statului uneia dintre Părțile Contractante și sunt înregistrate conform legislației în vigoare a statului acestei Părți Contractante, cu drept de activitate antreprenorială și realizare a investițiilor în teritoriul statului celeilalte Părți Contractante.

8) Termenul *venituri* înseamnă sumele obținute în urma investirii mijloacelor, așa cum acestea sunt determinate în prezentul articol, punctele 2) și 3), și include, dar nu în mod exclusiv, beneficiul, dobânzile, dividendele, royalty, comisioanele și cotele pentru valorificarea licențelor, plătite pentru asistență și deservirea tehnică și alte forme de plăți.

9) Termenul *teritoriu* înseamnă, respectiv, teritoriul statului Părții Contractante în care statul acestei Părți Contractante își exercită drepturile sale suverane și jurisdicția, conform normelor dreptului internațional.

Articolul 2

Aplicarea Acordului

Condițiile prezentului Acord vor fi aplicate în cazul tuturor investițiilor, realizate în teritoriul statului uneia dintre Părțile Contractante conform legislației lui de către investitorii statului celeilalte Părți Contractante, indiferent de faptul dacă acestea au fost efectuate înainte sau după intrarea în vigoare a prezentului Acord.

Articolul 3

Promovarea și protejarea investițiilor

1) Fiecare Parte Contractantă, conform drepturilor acordate de legislația statului său, va stimula și admite în teritoriul statului său investițiile investitorilor din statul celeilalte Părți Contractante.

2) În limitele legislației statului său, fiecare Parte Contractantă va susține diversele forme de investiții reciproce și va asigura colaborarea economică, protejând în teritoriul statului său investițiile investitorilor din statul celeilalte Părți Contractante.

3) Părțile Contractante vor acorda ajutor întreprinderilor ce beneficiază de investițiile investitorilor statelor Părților Contractante în procesul de investire directă a mijloacelor și realizarea proiectelor economice multilaterale în teritoriul statelor Părților Contractante și în teritoriul oricărui stat terț.

4) Dacă Partea Contractantă, în limitele prezentului Acord, a admis investiții în teritoriul statului său, această Parte Contractantă, va acorda, în corespundere cu legislația internă a statului său, investitorilor statului celeilalte Părți Contractante autorizațiile necesare realizării unor asemenea investiții.

Articolul 4

Regimul național și regimul națiunii celei mai favorizate

1) Fiecare Parte Contractantă garantează în teritoriul statului său, în corespundere cu legislația internă, protecția juridică deplină și necondiționată a investițiilor investitorilor din statul celeilalte Părți Contractante.

2) Fiecare Parte Contractantă va acorda în teritoriul statului său investițiilor și veniturilor investitorilor din statul celeilalte Părți Contractante un regim just și echitabil și nu mai puțin favorabil decât cel acordat de către fiecare Parte Contractantă investițiilor și veniturilor promovate de către

investitorii proprii și/sau investițiilor și veniturilor promovate de investitorii oricărui stat terț.

3) Fiecare Parte Contractantă va respecta, în ce privește investițiile pe care le realizează investitorii statului celeilalte Părți Contractante, orice obligațiune ce decurge din legislația internă și prezentul Acord.

4) Prevederile prezentului Acord referitoare la regimul națiunii celei mai favorizate nu trebuie să fie interpretate ca obligatorii pentru una dintre Părțile Contractante de a acorda investitorilor statului celeilalte Părți Contractante regimul preferențial cu avantaje sau privilegii ce decurg din:

a) existența sau posibila creare a unor uniuni vamale, de plăți, zone de comerț liber și tarife unice, piețe comune sau a oricăror altor forme de contracte privind integrarea economică regională, parte la care este sau poate deveni una dintre Părțile Contractante;

b) acordurile cu privire la evitarea dublei impuneri sau alte acorduri internaționale ce vizează impunerea fiscală.

Articolul 5

Aplicarea altor reguli și obligațiuni speciale

Dacă legislația statului uneia dintre Părțile Contractante sau obligațiunile legate de dreptul internațional, stipulate în prezentul Acord sau ce vor apărea ulterior suplimentar la prezentul Acord, vor include prevederi cu caracter general sau specific care să acorde investițiilor investitorilor din statul celeilalte Părți Contractante un regim mai favorabil decât cel acordat de prezentul Acord, aceste prevederi, în volumul în care ele sunt mai favorabile, vor avea prioritate în raport cu prezentul Acord.

Articolul 6

Transferurile

1) Partea Contractantă, în teritoriul statului căreia au fost realizate investițiile investitorilor statului celeilalte Părți Contractante, le garantează acestor investitori, după achitarea impozitelor și taxelor respective, transferul liber al plăților legate de aceste investiții, în special, dar nu în mod exclusiv:

a) dobânzi, dividende, beneficii și alte venituri curente, așa cum acestea sunt specificate în articolul 1 punctul 8) al prezentului Acord;

b) sumele de achitare a împrumuturilor recunoscute de ambele Părți Contractante drept investiții;

c) sumele de acoperire a cheltuielilor legate de gestiunea investițiilor;

d) încasările de la licențe și alte plăți provenite din realizarea drepturilor prevăzute în articolul 1 punctul 2) din prezentul Acord;

e) sumele capitalului și sumele suplimentare necesare pentru întreținere sau promovare, precum și pentru managementul investițiilor promovate în teritoriul statului altei Părți Contractante;

f) încasările de la înstrăinarea, lichidarea parțială sau totală a investițiilor, inclusiv de la sporirea capitalului;

g) salariul pe care îl primesc cetățenii statului uneia dintre Părțile Contractante în legătură cu investițiile realizate în teritoriul statului celeilalte Părți Contractante;

h) compensațiile convenite conform articolelor prezentului Acord și alte plăți legate de litigiile ce apar în procesul realizării investițiilor în cadrul prezentului Acord.

2) Transferurile vor fi efectuate fără prea mare întârziere, în valuta în care au fost efectuate investițiile sau în valută liber convertibilă conform cursului de schimb la data transferului, și în conformitate cu procedura prevăzută de legislația statului Părții Contractante, în teritoriul căruia au fost realizate investițiile.

3) Contrar prevederilor punctelor 1)-2) ale prezentului articol, Partea Contractantă poate interzice transferul, în condițiile de aplicare justă, nediscriminatorie a legislației acestui stat, în caz de:

a) faliment, insolabilitate sau protecție a drepturilor creditorilor;

b) emisie, comerț sau operațiuni cu hârtii de valoare;

c) comitere a unor infracțiuni penale sau administrative;

d) apariție a necorespunderii cu modul sau deciziile dezbaterilor judiciare.

4) Veniturile și alte sume în orice valută, menționate în prezentul articol și obținute de investitorii statului uneia dintre Părțile Contractante în urma realizării investițiilor în teritoriul statului celeilalte Părți Contractante din surse de la locul investirii, pot fi reinvestite sau utilizate în alte scopuri în teritoriul statului ultimei Părți Contractante, în conformitate cu legislația acestui stat.

5) Importul și exportul valutei statelor Părților Contractante și a valutei altor state, a documentelor de plată, hârtiilor de valoare se reglementează de legislația cu privire la reglementarea valutară a statului Părții Contractante la locul de realizare a investițiilor.

Articolul 7

Exproprierea și compensarea pierderilor

1) Părțile Contractante nu vor întreprinde acțiuni directe sau indirecte de expropriere, naționalizare sau alte acțiuni cu caracter similar sau consecințe echivalente privind investițiile făcute de investitorii statului celeilalte Părți Contractante, cu excepția cazurilor:

a) când asemenea acțiuni sunt întreprinse în interese obștești, efectuate în modul stabilit de legislație;

b) când acțiunile sunt nediscriminatorii sau întreprinse ca răspuns la acțiunile celeilalte Părți Contractante.

2) Partea Contractantă care a efectuat exproprierea investițiilor ca urmare a circumstanțelor, prevăzute la punctul 1) a)-b) al prezentului articol, le va asigura investitorilor statului celeilalte Părți Contractante o compensare echitabilă și eficientă. O asemenea compensare va corespunde costului de piață al investițiilor expropriate calculat nemijlocit înainte de momentul exproprierii sau din momentul când decizia cu privire la expropriere a devenit publică (în dependență de faptul care a intervenit primul), și va include dobândă de la valoarea investițiilor expropriate, calculată conform normei "LIBOR", începând cu data exproprierii, și urmează a fi transferată liber. Suma compensației trebuie să fie stabilită în valuta în care au fost efectuate investițiile sau în valută liber convertibilă și plătită investitorului fără întârziere nemotivată, independent de reședința sau locul de trai al acestuia. Drept *transfer fără întârziere nemotivată* este considerat transferul efectuat în perioada de timp necesară în mod normal pentru executarea acțiunilor formale legate de transfer. Calcularea timpului acestei perioade începe cu data prezentării cererii și nu poate depăși termenul de trei luni.

3) Investitorii statului uneia dintre Părțile Contractante, investițiile cărora au suportat pierderi în urma războiului sau a altui conflict armat, situații excepționale, lovituri de stat, dezordinilor sociale sau altor evenimente similare ce au avut loc în teritoriul statului celeilalte Părți Contractante, vor beneficia de compensarea, restituirea, acoperirea sau alte recompense valorice a daunelor suportate, în corespundere cu punctele 1), 2), 3) ale articolului 4 din prezentul Acord.

4) Investitorii statului uneia dintre Părțile Contractante au dreptul la compensarea daunelor, inclusiv a câștigului pierdut, aduse investițiilor lor în teritoriul statului celeilalte Părți Contractante în urma acțiunilor organelor de stat sau a persoanelor oficiale ale acestei Părți Contractante, care vin în contradicție cu legislația statului la locul de efectuare a investițiilor, precum și ca urmare a respectării nesatisfăcătoare a obligațiilor prevăzute în legislație de către asemenea organe sau persoane oficiale în relațiile cu investitorii statului primei Părți Contractante sau cu întreprinderile ce beneficiază de aceste investiții.

Articolul 8

Subrogarea

1) În cazul când una dintre Părțile Contractante sau instituțiile autorizate de ea au acordat anumite garanții financiare contra riscului necomercial în ceea ce privește investițiile investitorilor efectuate în teritoriul statului celeilalte Părți Contractante și au operat plăți sub această garanție, atunci cealaltă Parte Contractantă, în baza principiului de subrogare, recunoaște transmiterea drepturilor, inclusiv a dreptului de cerere, ale acestor investitori în volum deplin la prima Parte Contractantă sau la instituțiile autorizate ale acesteia, făcând trimitere la obligațiunile investitorilor nominalizați, legate de investițiile asigurate în acest mod.

2) În cazul subrogării definite la punctul 1) al prezentului articol, investitorul nu înaintează careva cerințe, dacă el nu este autorizat de Partea Contractantă sau instituția împuternicită de aceasta.

3) Partea Contractantă care este parte în litigiul cu investitorul statului celeilalte Părți Contractante, în procesul soluționării litigiului sau executării deciziei în legătură cu acesta, nu trebuie să conteze, în calitate de apărare, pe imunitatea sa sau pe faptul că investitorul a primit recompensa ce i se cuvine conform contractelor de asigurare, care nu prevăd acordarea de garanții ultimei Părți Contractante sau instituțiilor autorizate de ea și care acoperă întregul volum sau o parte din daunele sau pierderile suportate.

Articolul 9

Consultări

Fiecare dintre Părțile Contractante poate propune celeilalte Părți Contractante să organizeze consultări în orice chestiune legată de interpretarea sau aplicarea prezentului Acord. Cealaltă Parte Contractantă va accepta cu bunăvoință asemenea propuneri și va crea condițiile necesare pentru organizarea consultărilor.

Articolul 10

Soluționarea diferendelor dintre Părțile Contractante

1) Diferendele dintre Părțile Contractante privind interpretarea și aplicarea prevederilor prezentului Acord vor fi soluționate pe cale diplomatică.

2) Dacă diferendul nu poate fi soluționat în decurs de 6 luni de la data apariției, la cererea uneia dintre Părțile Contractante diferendul în cauză va fi transmis instanței de arbitri, compuse din trei membri. Fiecare Parte Contractantă desemnează câte un arbitru, iar arbitrii desemnați aleg un președinte, care este cetățean al unui stat terț și care întreține relații diplomatice cu statele ambelor Părți Contractante.

3) Dacă una dintre Părțile Contractante nu-și desemnează, în termen de 2 luni, arbitrul și nu acceptă propunerea celeilalte Părți Contractante de a-1 desemna, atunci ultima Parte Contractantă se va adresa președintelui Tribunalului Internațional, pentru ca acesta să efectueze această numire.

4) Dacă ambii arbitri nu pot ajunge la înțelegere în ce privește alegerea președintelui în termen de 2 luni după data desemnării lor, oricare dintre Părțile Contractante poate să se adreseze Președintelui Tribunalului Internațional, în vederea efectuării acestei desemnări.

5) Dacă în cazurile menționate la punctele 3) și 4) ale prezentului articol Președintele Tribunalului Internațional nu poate exercita această funcție sau dacă el este cetățean al statului uneia dintre Părțile Contractante, atunci Președintele va fi desemnat de către vicepreședintele Tribunalului Internațional, iar dacă și ultima candidatură nu poate executa funcția respectivă sau este cetățean al statului uneia dintre Părțile Contractante, atunci desemnarea o va face următorul membru ierarhic superior al Tribunalului Internațional, care nu este cetățean al statului nici uneia dintre Părțile Contractante.

6) Tribunalul va lua decizia respectivă în corespundere cu prevederile legii, înainte de a adopta decizia, Tribunalul poate propune Părților Contractante să-și soluționeze diferendele, la orice etapă, pe cale amiabilă.

Prevederile precedente nu vor afecta soluționarea diferendului, dacă Părțile Contractante vor decide în acest mod.

7) Fără a încălca alte înțelegeri dintre Părțile Contractante, Tribunalul va stabili regulile sale procedurale. Tribunalul adoptă deciziile cu majoritatea de voturi.

8) Fiecare Parte Contractantă suportă cheltuielile pentru întreținerea împuternicitului său, membru al tribunalului, precum și pentru achitarea cotei în procedura de arbitraj. Cheltuielile pentru întreținerea Președintelui instanței de arbitri și alte cheltuieli se suportă de către Părțile Contractante în părți egale. Însă Tribunalul poate stabili în decizia sa sume mai mari de cheltuieli pentru una dintre Părțile Contractante și această decizie va fi obligatorie pentru fiecare dintre Părțile Contractante.

9) Decizia Tribunalului este definitivă și obligatorie pentru fiecare dintre Părțile Contractante.

Articolul 11

Soluționarea diferendelor dintre o Parte Contractantă și investitorul celeilalte Părți Contractante

Prin prezentul articol, fiecare dintre Părțile Contractante acceptă să propună spre examinare orice diferend legitim, ce apare între o Parte Contractantă și investitorul statului celeilalte Părți Contractante privind investițiile realizate de acesta în teritoriul statului primei Părți Contractante, în cadrul Centrului Internațional de Soluționare a Diferendelor de Investiții (ICSID), prin împăcare sau judecată, conform Convenției pentru soluționarea litigiilor investiționale dintre state și cetățenii altor state, deschisă pentru semnare la Washington la 18 martie 1965. Investitorul statului uneia dintre Părțile Contractante, care înainte de apariția diferendului s-a aflat sub controlul investitorului statului celeilalte Părți Contractante, va avea, conform articolului 25 (2-b) al Convenției și în scopul executării prevederilor Convenției, aceleași drepturi pe care le au investitorii statului celeilalte Părți Contractante.

Articolul 12

Modificarea și completarea Acordului

Prezentul Acord poate fi modificat și completat cu consimțământul în scris al Părților Contractante.

Articolul 13

Intrarea în vigoare, durata și suspendarea acțiunii Acordului

1) Părțile Contractante fac schimb de note cu privire la executarea procedurilor de drept, prevăzute de legislația națională a statului fiecăreia dintre Părțile Contractante pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord.

Drept dată a intrării în vigoare a prezentului Acord se consideră data când a fost primită ultima notă.

2) Prezentul Acord va fi valabil timp de zece ani. Acțiunea prezentului Acord este prelungită automat pentru următoarele perioade de cinci ani, dacă nici una dintre Părțile Contractante nu va notifica, în scris, celeilalte Părți Contractante, cu 12 luni înainte de expirarea termenului respectiv, despre intenția sa de a suspenda acțiunea prezentului Acord.

3) În cazul denunțării prezentului Acord, prevederile articolelor 1-11 rămân în vigoare pentru următoarea perioadă de zece ani în ceea ce privește investițiile realizate până la data suspendării acțiunii prezentului Acord.

Încheiat la Taşkent, la 21 noiembrie 1995, în două exemplare autentice, fiecare în limbile moldovenească, uzbekă și rusă, toate textele având aceeași putere juridică.

În cazul diferendelor de interpretare a vreunui articol din prezentul Acord, de referință este textul în limba rusă.